

#AllezDemocracy – povijest europske demokracije

Marta Musso

Archives Portal Europe (APE) je online portal koji objedinjuje dokumentarno nasljeđe europskih arhiva, a različiti zapisi iz više od 30 država, odnosno 700 europskih arhivskih ustanova, mogu se pretraživati putem jednostavne tražilice. Povodom obilježavanja Europske godine kulturne baštine APE je zamolio sve uključene države da odaberu nekoliko dokumenata iz svojih fondova i zbirki koji se odnose na temu demokracije i pokrenuo kampanju #AllezDemocracy.

Demokracija je jedna od najvećih, sveobuhvatnih povijesnih tema, a želja za demokracijom kroz stoljeća je jedan od glavnih pokretača povijesti. Ideje o tome što je demokracija, što ona predstavlja, što bi trebala predstavljati kao i provedba tih ideja na nacionalnoj, lokalnoj i međunarodnoj razini, trajno su obilježili povijest Europe i polazište su stvaranja Europske unije. U tome smislu ovo smatramo najprimjerenijom temom proslave Europske godine kulturne baštine.

Arhivisti iz cijele Europe odabrali su dokumente, koje čuvaju u svojim arhivima i koji najbolje predstavljaju ideje i stvaranje demokracije u njihovim zemljama. Dokumenti su dostupni online, na APE-u i na Europeani, a od rujna 2017. zapisi se svaka dva tjedna objavljuju i na društvenim mrežama APE-a (Facebook, Twitter i Instagram).

Primljeno je više od stotinu dokumenata iz 25 zemalja, nastalih u rasponu

od 12. stoljeća pa sve do devedesetih godina 20. stoljeća, predstavljajući devet stoljeća povijesti potrage i borbe za demokracijom diljem Europe, od Gruzije do Portugala, od Islanda do Malte.

Odabrani dokumenti vrlo su raznoliki, od osobnih dokumenata zaboravljenih likova poput Dore Winifred Russell, britanske feministkinje i socijalističke aktivistice u međuratnom razdoblju, do Zakona iz Epidaura, prvog ustava moderne Grčke nakon stjecanja neovisnosti zemlje, od *Tumbo viejo de la Catedral de Lugo* iz 1118. godine, isprave katedrale Lugo u Galiciji, jednog od prvih administrativnih dokumenata post-rimskog doba, do malteškog *Appello agli Elettori*, žalbe izbornom tijelu napisane u kolovozu 1849., u vrijeme održavanja prvi općih izbora na Malti.

Možda je najzanimljiviji aspekt ove izložbe što je omogućila predstavljanje izgubljenih dragulja iz arhiva diljem Europe, a ne samo poznatih primjera otpora, borbe za pravo glasa ili prava žena. Objavljeni dokumenti prikazuju probleme pri nastojanju provođenja pravednih izbora, uključujući institucije i birokraciju, sve elemente funkcioniranja demokracije koji su i danas izazov društvima širom Europe. Posebna pažnja dana je manjim europskim zemljama, često zanemarenima u velikoj priči o poslijeratnim europskim vrijednostima koje danas poznajemo, zemljama poput Estonije, Slovačke i Malte, koje su među najzastupljenijima na izložbi. Hrvatsku predstavljaju dva vrlo zanimljiva dokumenta s početka 20. stoljeća posvećena slobodnim izborima, jednom od glavnih stupova demokracije: brošura u kojoj se pozivaju stanovnici općine Kašina da izađu na izbore 1909. s cjelovitom listom liste kandidata i letak podrške dr. Gjuri Surmini, kandidatu Hrvatsko-srpske koalicije iz Zagrebačke izborne jedinice na izborima za Sabor Kraljevine Hrvatske, Slavonije i Dalmacije 1913.. Ovi dokumenti nisu važni samo za razumijevanje političkih i društvenih

pitanja u Hrvatskoj tog doba, već imaju i estetsku vrijednost koju je prepoznala naša online publika.

#AllezDemocracy je organizirana kao difuzna izložba, predstavljajući novi način korištenja digitalnog prostora za virtualne priredbe. Umjesto prikupljanja svih dokumenata na web stranici, #AllezDemocracy objavljuje sadržaje na društvenim medijima, slijedeći kronologiju priča o demokratizaciji Europe tijekom devet stoljeća u 25 zemalja. Izložba se može pratiti u epizodama, svakog utorka i četvrtka, ili pristupanjem kronološkom popisu dokumenata koji se tjedno ažurira na web stranici APE. Najbolji doživljaj izložbe postiže se pretraživanjem pomoću isječka #AllezDemocracy, slijedeći stope svih onih koji su kroz stoljeća vjerovali u demokraciju kao univerzalnu vrijednost slobode i društvene jednakosti za sve ljude.

Izložba koja je pokrenuta u rujnu 2017. završava početkom rujna 2018. no cjelokupni popis predstavljenih dokumenata bit će i dalje dostupan na web stranici, na Pinterestu ili korištenjem isječka #AllezDemocracy na društvenim medijima. ■

INFO

Više informacija o APE možete saznati na: www.archivesportaleurope.net i www.archivesportaleuropefoundation.eu

Više informacija o #AllezDemocracy možete saznati na: <http://www.archivesportaleuropefoundation.eu/index.php/news/61-allezdemocracy-the-democratisation-of-europe-2>

Kontakt: marta.musso@archivesportaleuropefoundation.eu